

Svoboda informací předpisy a praxe

Právnická fakulta Masarykovy university
Brno 29. listopadu 2007

Oldřich Kužílek

**Otevřenost
rozhodování**

**Otevřenost
veřejné
správy**

**Účast veřejnosti
na rozhodování**

**Svobodný přístup
k informacím**

**Svobodné šíření
informací**



Účast veřejnosti na rozhodování

vrchol	„Rozhodování v rukou občanů“ Občané si sami rozhodují o svých záležitostech
čtvrtý stupeň	Partnerství Občané spolupracují se samosprávou
třetí stupeň	Konzultace Samospráva naslouchá občanům
druhý stupeň	Zodpovídání se Samospráva vysvětluje občanům
první stupeň	Opozice Občané mohou vyjádřit své námitky
	Informování Samospráva informuje občany

Princip publicity



veřejná správa

soukromá sféra

právu občanů na informace odpovídá povinnost orgánů veřejné správy vytvářet podmínky pro jeho naplnění

nevztahuje se však na soukromou sféru, kde platí pouze princip „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“ (čl. 2 odst. 3 Listiny)

Základní principy přístupu k informacím

Poskytování informací
úřady

zveřejněním
*aktivní informační
povinnost*

§ 5 + § 18 + zvl. zákony

na žádost
*pasivní informační
povinnost*

§ 13 – § 16a

informační povinnost úřadů

- **aktivní** informační povinnost (§ 5, trestní řád, zákon o obecné bezpečnosti výrobků, o ochraně spotřebitele, o obcích atd.)
- **pasivní** informační povinnost (zákon o svobodném přístupu k informacím, dtto o životním prostředí)

rozhraní

*informace v
úřadě*

neposkytuje

*PROČ
?*

*poskytuje
me*

diskrétnost × publicita, česky důvěrnost × otevřenost

- **Diskrétnost = nic, vyjma...**
(definuje se umožnění přístupu – proč ano)
- **Publicita = všechno, vyjma...**
(definuje se odepření – proč ne)

ÚSTAVA ČR - článek 2

- (1) Lid je zdrojem veškeré státní moci; vykonává ji prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní.
- (3) Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.
- (4) Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

Listina základních práv a svobod - článek 17

- *(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.*
- *(2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.*

Listina základních práv a svobod - článek 17

- (4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.
- (5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.

vztah
zákonů:
doplňují se

zvláštní zákony
pro věcnou oblast
např. celní zákon

zákony chránící
informace
např. utaj.
skutečnosti

i

zákon č. 106/99 Sb.
obecný zákon

Rozptýlená právní úprava v ČR - příklady zákonů

- Zákon o obcích, o krajích
- správní řád
- trestní řád
- o periodickém tisku
- o zadávání veřejných zakázek
- o právu na informace o životním prostředí
- o správě daní a poplatků
- o archivnictví

okruhy chráněných informací I.

👁️ osobní údaje, ochrana osobnosti a soukromí

👁️ utajované skutečnosti

👁️ obchodní tajemství

👁️ majetkové údaje získané státem (daně, sociálka, zdravotní pojištění)

okruhy chráněných informací II.

- 👁️ výkon správy - primární informace*
- 👁️ dobrovolně poskytnutá třetí osobou*
- 👁️ ekonomická s dopadem na trh*
- 👁️ duševní vlastnictví*

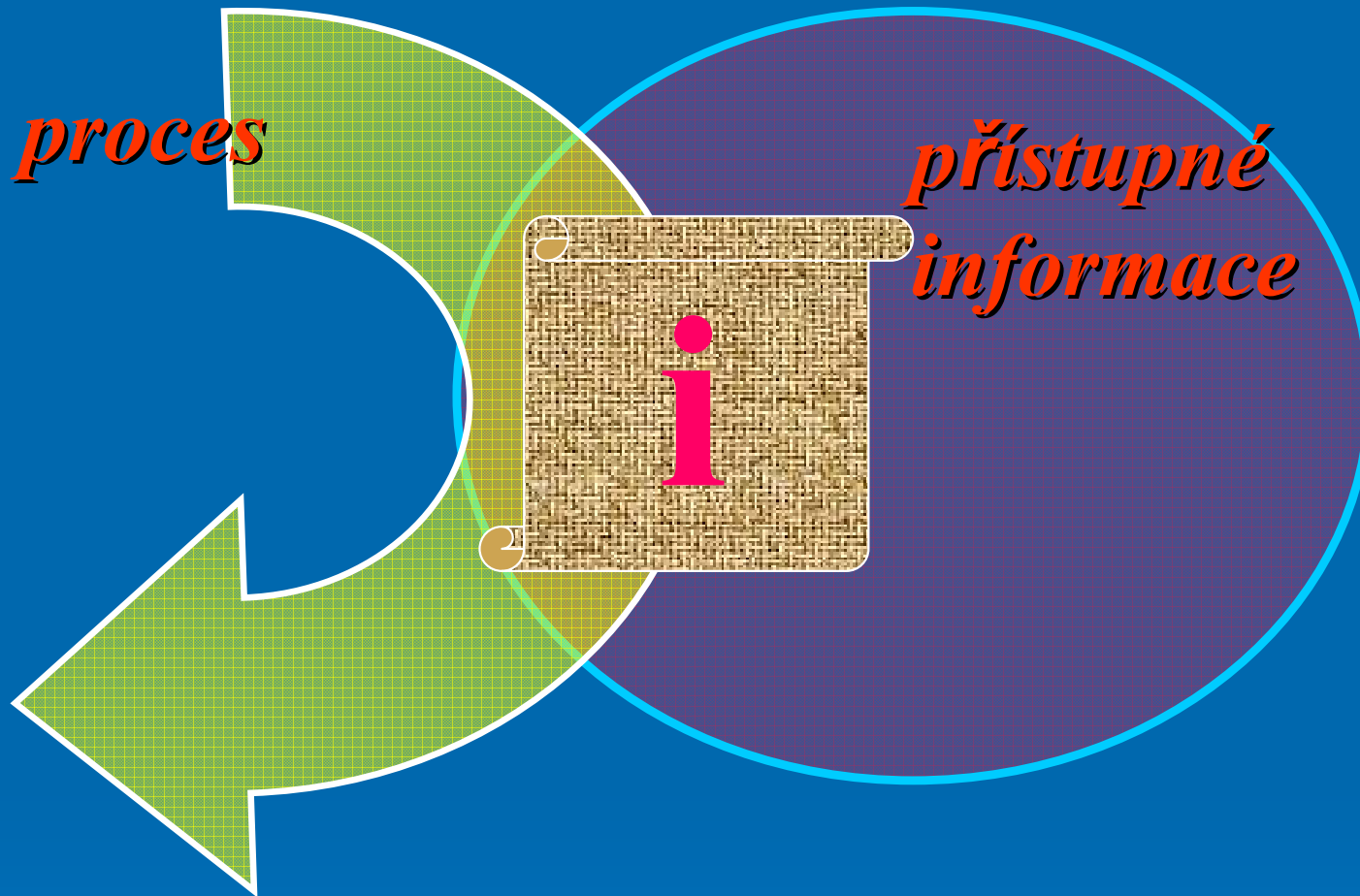
okruhy chráněných informací III.

- 👁️ probíhající trestní řízení*
- 👁️ rozhodovací činnost soudů*
- 👁️ úkoly zpravodajských služeb*
- 👁️ NKÚ, praní peněz na MF*

okruhy chráněných informací IV.

*🕒 výslovně vyloučené zvláštními zákony
např. o jedné fázi veřejných zakázek, celní
zákon, o burze cenných papírů apod.*

informace v procesech



- *primární informace – omezí se, pokud jejich poskytnutí může ovlivnit neustrannost procesu*
- *sekundární informace – jsou přístupné*

trestní řád soudní

§ 8a

Poskytování informací o trestním řízení

(1) Orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací sdělovacím prostředkům. Přitom dbají toho, aby neohrožovaly **objasnění skutečností důležitých pro posouzení věci**, nezveřejňovaly o osobách, které mají účast v trestním řízení, **údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností**, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2).

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 orgány činné v trestním řízení **odepřou poskytnutí informací**.

správní řízení

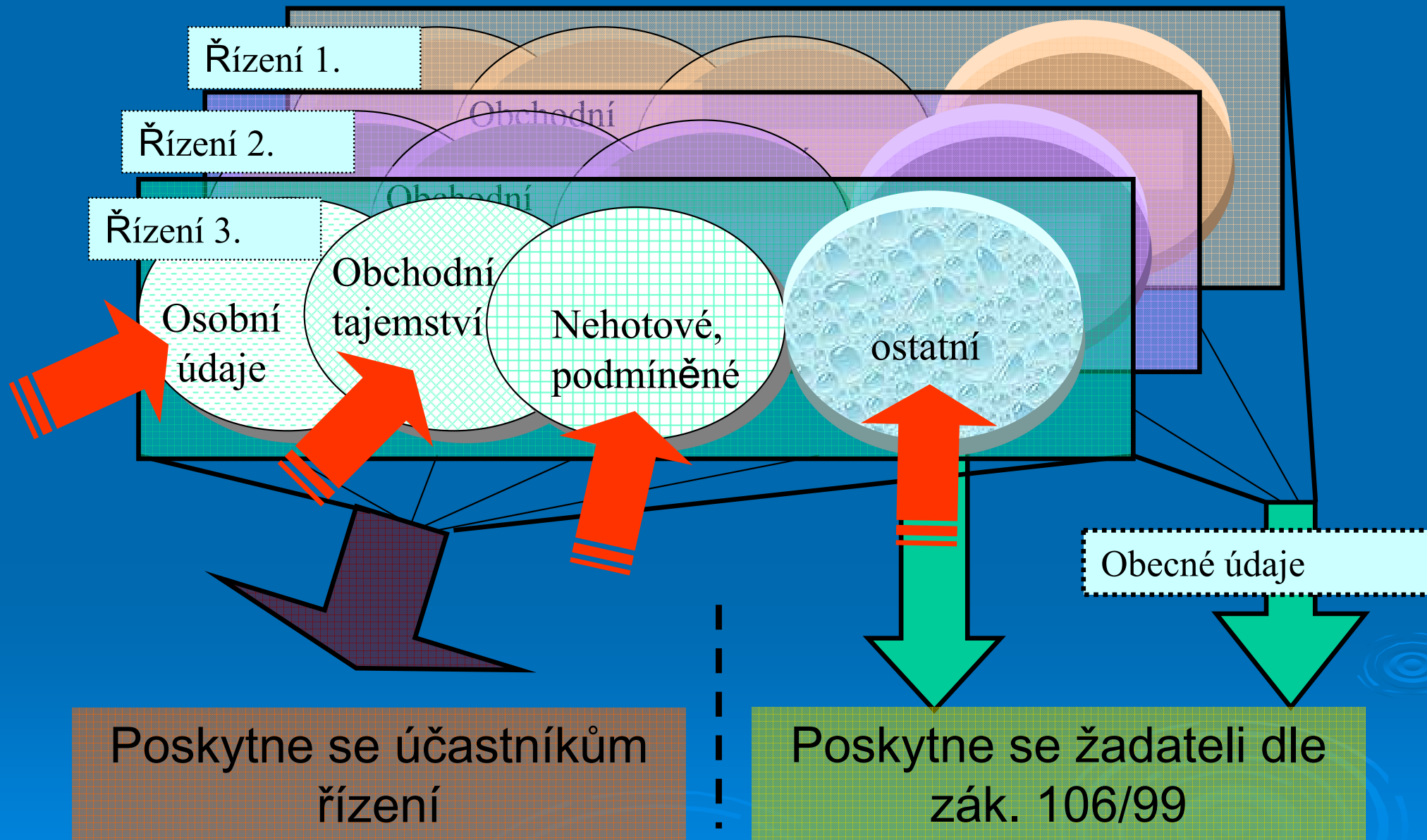


*stanoví právní
záruky účastníků*

*neomezuje obecný
přístup k informacím*

*stejně i stavební
řízení*

Informace ve správním řízení a jejich poskytnutí

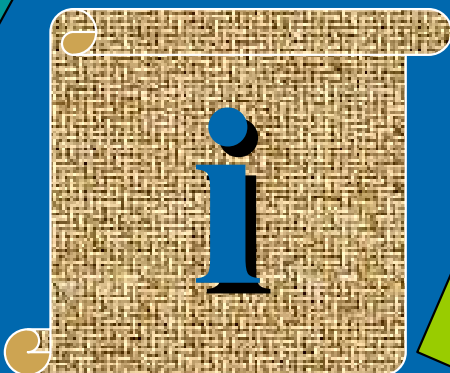
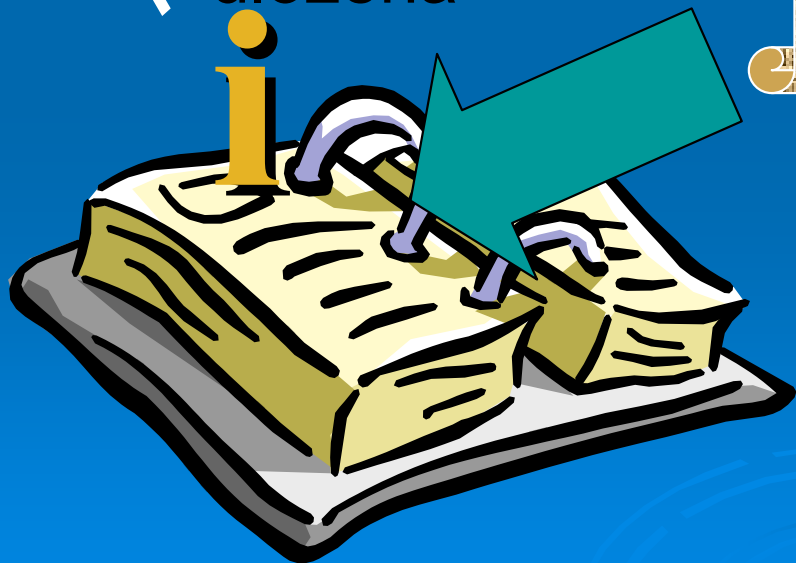




PSSST!!!

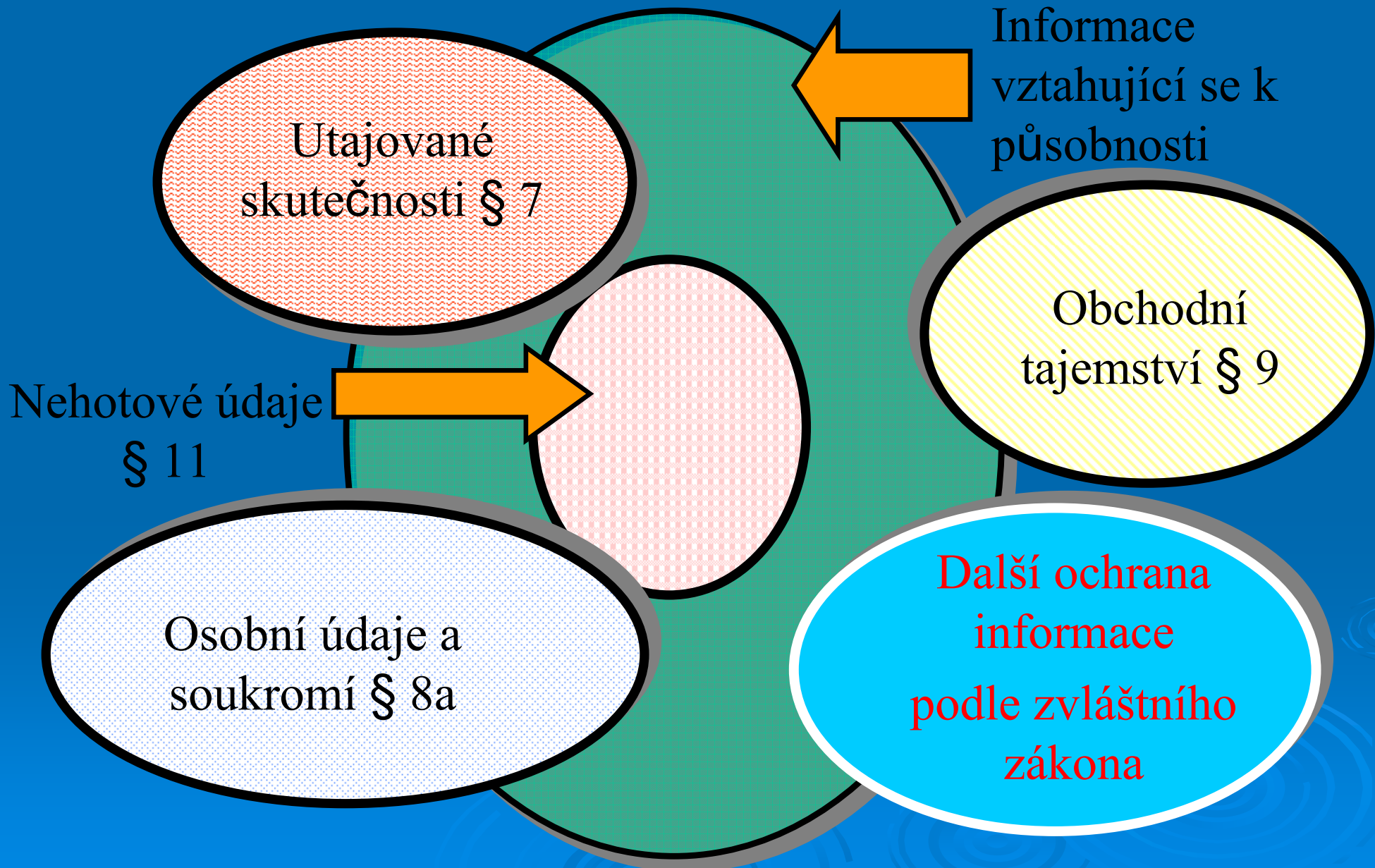
kdo informaci
anebo kde je
uložena

kontext



jaká vlastní
charakteristika

Omezení práva na informace



utajované skutečnosti

§ 7 zák. č. 106/99 Sb.

- *zákon č. 412/2005 sb. o ochraně utajovaných informací*
- *NAŘÍZENÍ VLÁDY 246/1998 Sb. kterým se stanoví seznamy utajovaných skutečností*
- *Změna: 89/1999 Sb. 152/1999 Sb. 17/2001 Sb. 275/2001 Sb. 403/2001 Sb.*

utajované skutečnosti

...soudruh tajemník sdělil, že boj s kulaky a nepřáteli pracujícího lidu začne na našem okrese po 5. květnu 1952 tak, že soudruzi z StB nejprve prověří, zda mějací sedláci nemají ve stodole buď ukryté přebytky obilí, anebo vidle v takovém množství, které by mohlo sloužit k napadení schůzí ČSM nebo KSČ...



ochrana osobních údajů

- *je to osobní údaj?*
- *charakteristika podle zák. č.101/2000 Sb.*
- *pro **úřední osoby** není osobním údajem její jméno, postavení, kompetence, dislokace, spojení apod. (§ 5 odst. 2 písm. f)*
 - *proces poskytnutí (odůvodnění proč ne) podle zák. 106/99 Sb.*

▪ *obchodní tajemství*

musí splnit zároveň všechny stanovené znaky podle § 17 obchodního zákoníku:

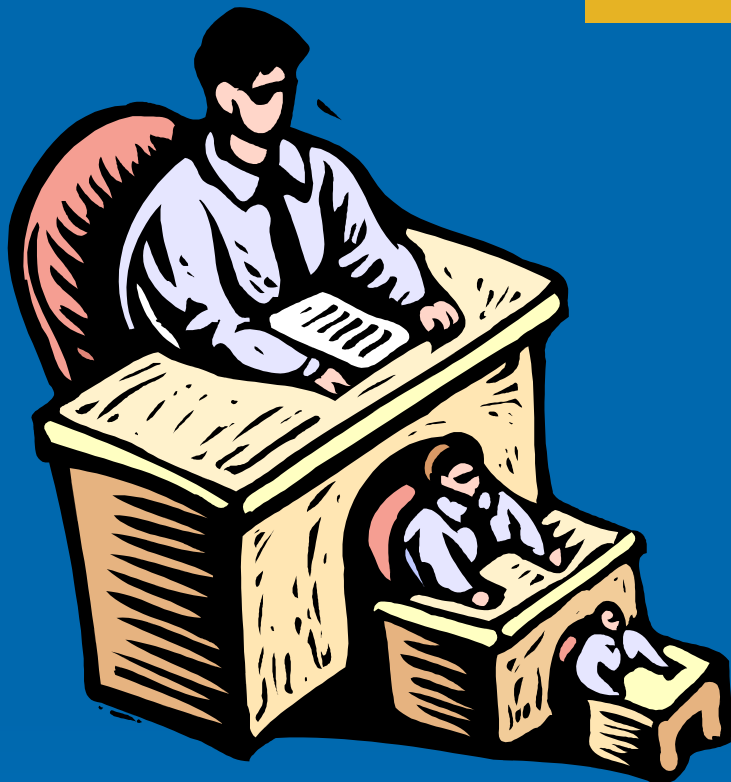
- *skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy*
- *mít alespoň potenciální hodnotu*
- *není v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné*
- *mají být podle vůle podnikatele utajeny*
- *podnikatel utajení zajišťuje*

nesprávná aplikace obchodního tajemství

úřad neoprávněně rozhoduje o tom, co je
obchodní tajemství

úřad neověřuje, zda údajné obchodní
tajemství splňuje všechny náležitosti
(zejména časový faktor ochrany)

mlčenlivost



*povinnost fyzické
osoby –
pracovníka úřadu*

*účel: aby se úřad z hlediska
informačních výstupů choval
jednotně*

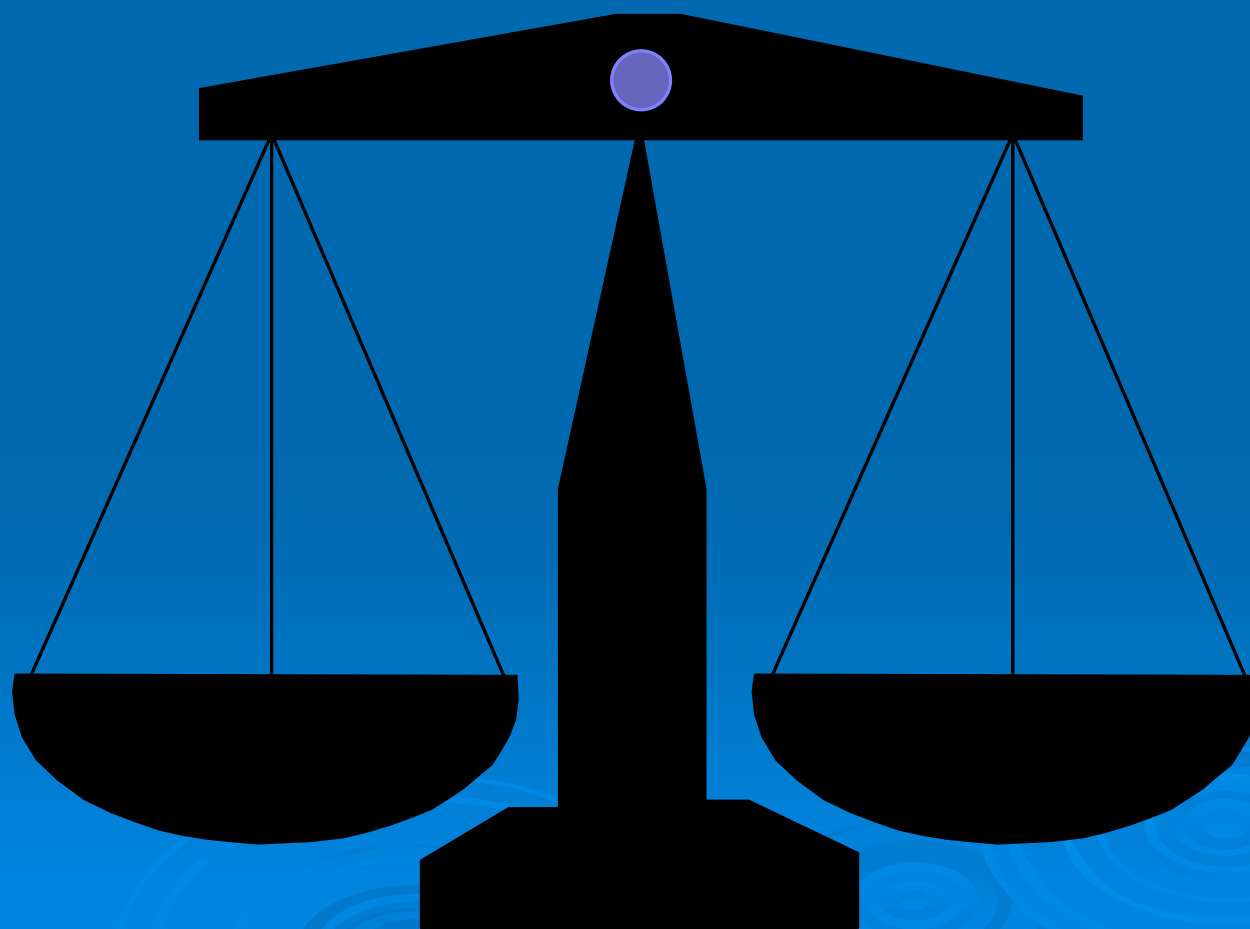
Posuzování motivů žádosti

- odpor k poskytnutí informací zjevně sloužící obchodním účelům
- odpor k poskytnutí informací směřujících ke kontroverzním kauzám (zejména nakládání s majetkem, zakázky, nájmy)

Nelze hodnotit důvody žadatele

Obchodní účel je legitimní – přispívá navíc k rozvoji

Soudní rozsudky a praxe podle zák. č. 106/99 Sb.



Soudní rozsudky podle zák. č. 106/99 Sb.

✦ za **obchodní tajemství** nelze schovat kdeco
(kauza Praha, Merka Sped., Housing Consult.)

✦ za **obchodní tajemství** nelze skrývat
hospodaření s veřejnými prostředky. (*Horník vs. MDS*)
Nelze odepřít informace o obsahu
smlouvy, která je uzavřena v režimu veřejných
zakázek s odkazem na to, že je druhá strana
považuje za obchodní tajemství.

Soudní rozsudky podle zák. č. 106/99 Sb.

- ⇒ **osobní údaje** nechrání při veřejné činnosti
(*kauza Mohelnice*)
- ⇒ **správní ani stavební řízení** není překážkou
přístupu k informacím (*kauza Lučina*)
- ⇒ **Správní řád není právním předpisem o
poskytování informací.** (*Asociace dovozců vs.
MK*)

Soudní rozsudky podle zák. č. 106/99 Sb.

✚ **osobní údaje** nechrání vítěze veřejné soutěže a výši „prvního nájemného“
(kauza Praha 4)

Soudní rozsudky podle zák. č. 106/99 Sb.

⇒ kdo je také povinným subjektem:

⇒ Pozemkový fond

⇒ Všeobecná zdravotní pojišťovna

⇒ Česká kancelář pojistitelů

⇒ komise pro cenné papíry

⇒ Státní podniky

Rozsudek NSS

Göttelová vs. Černošice

informace ze zápisů jednání rady města



KRAJSKÝ SOUD
V PRAZE

Došlo dne: 21-09-2005

krát příloha



Advokátní kancelář
Došlo dne: 24.9.2005
Vyřizuje :
Lhůta : státní

ČESKA REPUBLIKA

**ROZSUDEK JMÉNEM
REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnizdila a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobkyně: Ing. Daniela Göttelová, Černošice, zastoupena

Nemožnost účastnit se jednání kolektivního výkonného orgánu obce však nelze vykládat tak, že občan obce (anebo kdokoliv v poněkud jiném rozsahu, jak bude uvedeno dále) nemá právo na poskytnutí informací, které jsou produktem takovéto činnosti orgánu obce ani o průběhu procesu, který k takovým závěrům vedl. Neveřejnost schůze znamená, že každý nemá

Hlavní změny v zákonu č. 106/99 Sb.

1. Soudní příkaz k poskytnutí informace,
2. Omezení úhrad,
3. Informace o příjemci veřejných prostředků,
4. Vyjasnění vztahu ke zvláštním zákonům,
5. Zpřesnění a zúžení obchodního tajemství,
6. Možnost kontrolních orgánů zveřejňovat výsledky kontrol,
7. Stížnostní postup,
8. Širší okruh informací aktivně zveřejňovaných
9. Výroční zpráva o poskytování informací,
10. Změny v procesu vyřizování žádosti,
11. Preference elektronizace, formát informací, pojem informace
12. Portál veřejné správy

účinnost od 23. března 2006

Informace, které úřady poskytly žadatelům, zveřejní též na webu

Oficiální server MČ Praha 6

email

adresy a kontakty

mapa stránek

nově na serveru

verze: textová - PDA - tisk -

bf



Vítěz krajského kola o Nejlepší webové stránky města 2006



HLEDÁNÍ

- všechny stránky -

TOHLE HLEDÁM...

Úřední deska
Volby 2006 do PS
Informace o prodeji bytů
VOLENÉ ORGÁNY

- Zastupitelstvo >
- Rada >
- Starosta >
- Výbory a komise >
- Termíny zasedání >
- Oblasti >

ÚŘAD

- Kontakty na úřad >
- Úřední deska >
- Potřebuji vyřídit >
- Tiskopisy >
- Diskuse >
- Veřejné zakázky >
- Tajemnice >
- Struktura >
- Informace dle 106/1999 sb.

PRAHA 6

- Symboly >

[Hlavní strana](#) » [Úřad](#) » [Informace dle 106/1999 sb.](#) » [tato strana](#)

Žádosti o poskytnutí informace

Vypis záznamů 1 až 5 z celkového počtu 5 vyhovujících záznamů.

Čj.:037523 - Stavební řízení v ulici Cukrovarnická 838

JUDr. Martin Radvan, LL. M., AK Radvan & Co., Revoluční 13, Praha 1, 110 00

- 25.05.2006 • podání • [Žádost o informaci ke stavebnímu řízení](#) [243 kB]
- 25.05.2006 • odpověď • [Odpověď na dotaz dle zákona č. 106/1999 Sb.](#) [467 kB]

[21.04.2006] • výstavba • 09-Odbor výstavby

Čj.:036424 - Dotaz na stavební činnosti spol. News Outdoor Czech republik, s.r.o.

OS Zelený život, Ondřej Láznovský, předseda, Šlikova 14, Praha 6, 169 00

- 18.04.2006 • podání • [Žádost o informaci ve smyslu zákona 106/1999 Sb.](#) [645 kB]
- 05.05.2006 • odpověď • [Odpověď na dotaz dle zákona č. 106/1999 Sb.](#) [443 kB]

[18.04.2006] • výstavba • 09-Odbor výstavby

Doprava v klidu - Puškinovo nám.

OS Občané za svá práva v Praze, Ing. Aleš Moravec, místopředseda, Rooseveltova 5, Praha 6, 160 00

- 03.04.2006 • podání • [Žádost o informaci ve smyslu zákona 106/1999 Sb.](#) [487 kB]
- 14.04.2006 • odpověď • [Odpověď na dotaz dle zákona č. 106/1999 Sb.](#) [607 kB]

[03.04.2006] • Doprava v klidu • 19-Odbor dopravy

KAMEROVÝ SYSTÉM



K Letišti

06.06.2006 - 15

[«](#) | seznam kamer

UPOZORNĚNÍ

■ VÝLUKA TRAMVAJ
DOPRAVY NA OBRÁTÍ
ŠÁRKA

■ TRVALÉ ZŘÍZENÍ ZA
DEJVIČKÁ PRO LINKU
EXPRESS

■ V PRAZE 6 NEPŮTE
NA HANSPALCE A NA
PETŘÍNÁCH

■ OBVODNÍ KNIHOVNA
INFORMUJE

■ UZAVÍRKY STRAHOV
TUNELU

Příklad poskytnutých informací



The screenshot shows a web page titled "Vyžádané informace" (Requested information) from the Ministry of the Interior. The page features a navigation menu at the top with links for "home", "navigace", "vyhledávání", and "změna vzhledu". Below the title, there is a sub-header "Rozhodnutí správních orgánů ministerstva a policie". The main content area is divided into two columns. The left column, titled "Ministerstvo vnitra", lists five items, each with a document icon, a title, and a reference number. The right column, titled "Odkazy", lists various links and resources available on the server.

Ministerstvo vnitra
> home > navigace > vyhledávání > změna vzhledu

Vyžádané informace

Rozhodnutí správních orgánů ministerstva a policie

Ministerstvo vnitra

Dotaz: ...
Odpověď: ...

Žádost o poskytnutí kopie stanoviska týkajícího se otázky pořizování obrazových záznamů příslušníků Policie ČR ve službě ze strany občanů
číslo jednací: obp-224/p-2007

Žádost o zakoupení materiálu Zpráva o problematice extremismu na území České republiky v roce 2000 a případně dalších obdobných dokumentů
číslo jednací: obp-402/ak-2007

Odpověď na žádost občanského sdružení Mikulovsko bez dálnice
číslo jednací: odk-348/1-2007

Otázky k vydávání zbrojních průvodních listů na vojenský materiál
číslo jednací: obp-150/s-2007

Odkazy

V této rubrice Vyžádané informace

- Úvodní stránka
- Cizinecká policie
- Ministerstvo vnitra
- Policie - kraj, okres
- Hasiči záchranáři

Na našem serveru v jiných rubrikách

- Aktualizace stránek
- Anonce
- Kontakty
- Rádio Vnitro
- Správní řád
- Úřední desky
- Zpravodajství

Odkazovací ikony

Příklad poskytnutých informací

Ministerstvo vnitra

Odpověď na žádost občanského sdružení Mikulovsko bez dálnice

Ministerstvo vnitra obdrželo dne 26. února 2007 žádost občanského sdružení Mikulovsko bez dálnice o poskytnutí informací formou kopií korespondence vedené Ministerstvem vnitra s Jihomoravským krajem, Ministerstvem kultury, Ministerstvem dopravy a Ministerstvem pro místní rozvoj v souvislosti s dopisem ministra kultury na ministra vnitra ze dne 31. ledna 2007, č. j. 222/2007 (tímto dopisem byl Ministerstvu vnitra předán podnět žadatele ve věci postupu Jihomoravského kraje při schvalování Územního plánu velkého územního celku Břeclavska na 14. zasedání Zastupitelstva Jihomoravského kraje dne 9. listopadu 2006).

Na základě dalšího upřesnění žádosti poskytlo Ministerstvo vnitra svým dopisem č. j. ODK-348/1-2007 ze dne 7. března 2007 kopie těchto dokumentů:

- Dopis ministra kultury č. j. 222/2007 ze dne 31. ledna 2007 + přílohy:
 - kopie dopisu Ministerstva kultury č. j. 1163/2006 ze dne 16. 8. 2006;
 - Věstník právních předpisů Jihomoravského kraje - vyhláška
- Dopis Ministerstva vnitra č. j. ODK-348/1-2007 ze dne 12. února 2007 na Krajský úřad Jihomoravského kraje.
- Dopis Ministerstva vnitra č. j. ODK-348/1-2007 ze dne 12. února 2007 na Ministerstvo pro místní rozvoj.

Odkazy

V této rubrice Vyžádané informace

- Úvodní stránka
- Cizinecká policie
- Ministerstvo vnitra
- Policie - kraj, okres
- Hasiči záchranáři

Na našem serveru v jiných rubrikách

- Aktualizace stránek
- Anonce
- Kontakty
- Rádio Vnitro
- Správní řád
- Úřední desky
- Zpravodajství

Odkazovací ikony na www.mvcr.cz



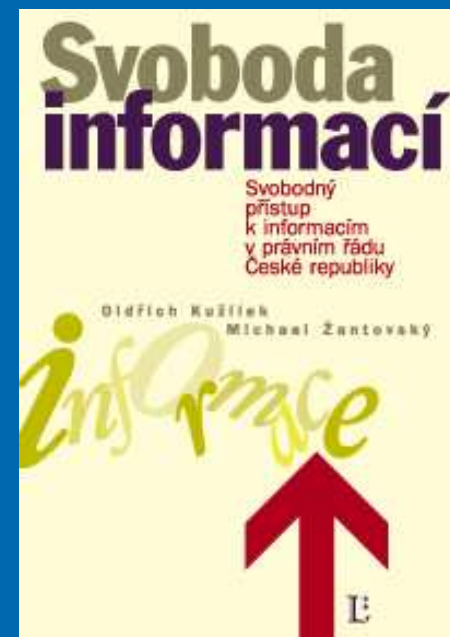
www.otevrete.cz

O. Kužílek, M. Žantovský: Svoboda informací

(odborná publikace detailně
probírající jednotlivé aspekty
přístupu k informacím z
hlediska žadatele i úřadu)

O. Kužílek: 106 odpovědí na vaše dotazy

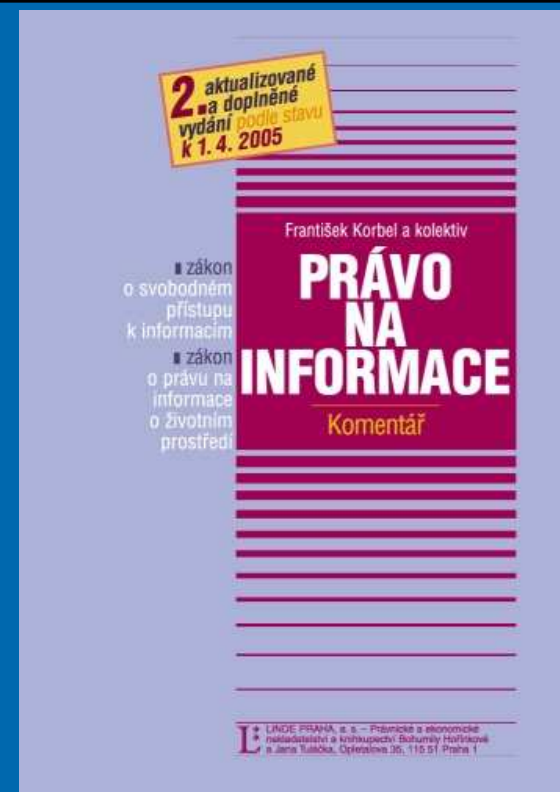
populární brožura shrnující
nejčastější otázky okolo
přístupu k informacím



www.otevrete.cz

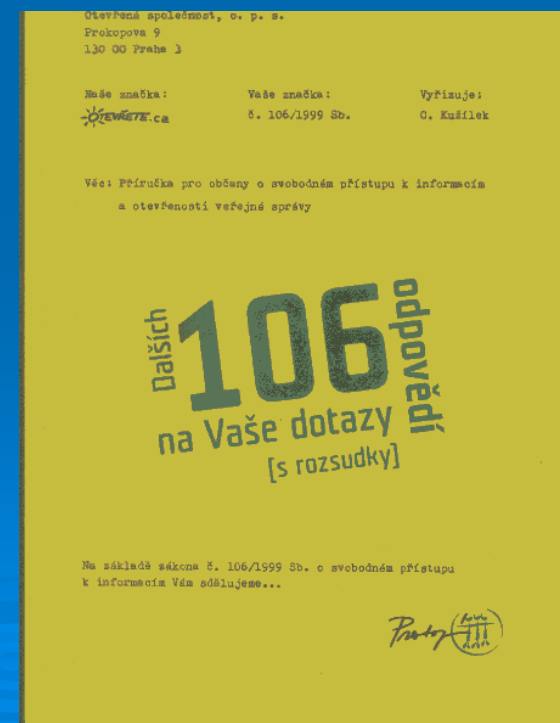
Fr. Korbel: Právo na informace

(odborný komentář zákonů „106“ a „123“)

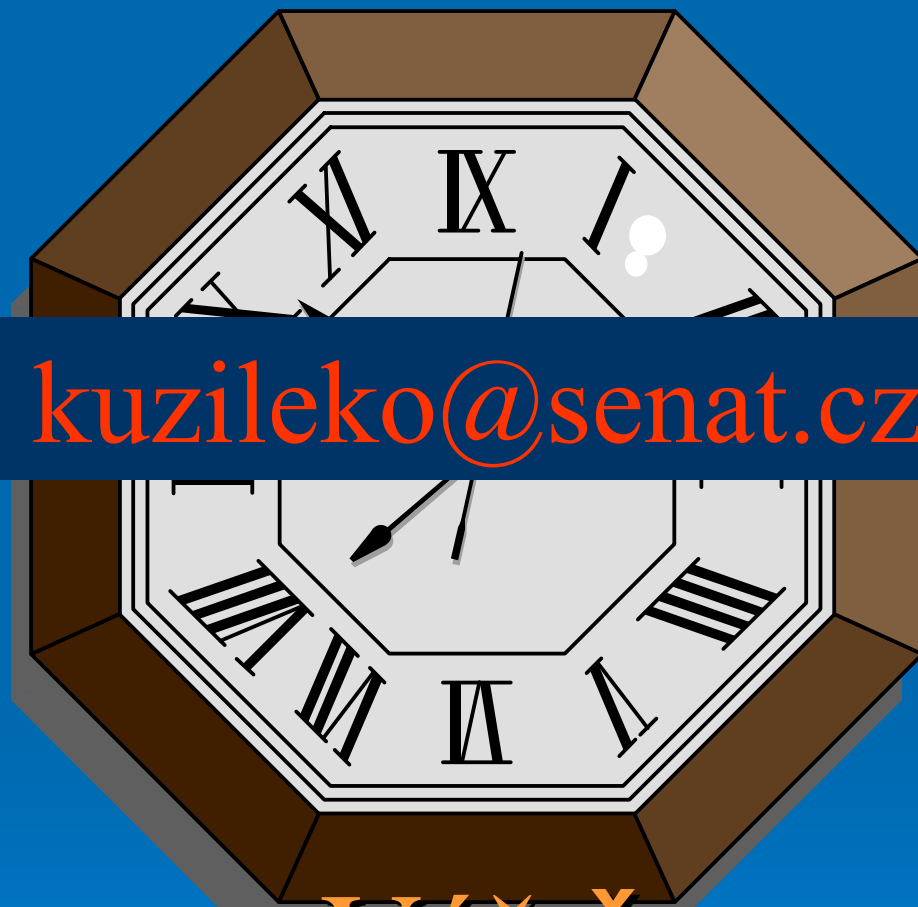


O. Kužílek: Dalšíh 106 odpovědí na vaše dotazy

populární brožura shrnující otázky z Poradny z let 2002 - 2004



Svoboda informací Vám děkuje



kuzileko@senat.cz

za Váš čas

www.otevrete.cz